

Prilog 1

1. Opšte informacije

(a)

Nosioc projekta: Crnogorski elektroprenosni sistem AD

Mjesto: Podgorica

Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br.18

Djelatnost: 40105 – prenos električne energije

Matični broj: - PIB 02751372

Direktor Dragan Kujović, dipl.inž.

Telefon. +382 20 407 682

Fax. +382 20 407 665

e-mail: office@cges.me

Kontakt osoba: Gordana Todorović, dipl.inž.el.

Telef/mob. +382 20 407650 / +382 67566892

e-mail: gordana.todorovic@cges.me

(b)

Naziv projekta: **Izgradnja DV 110 kV Lastva-Kotor
(dionica Lastva-Trojica)**

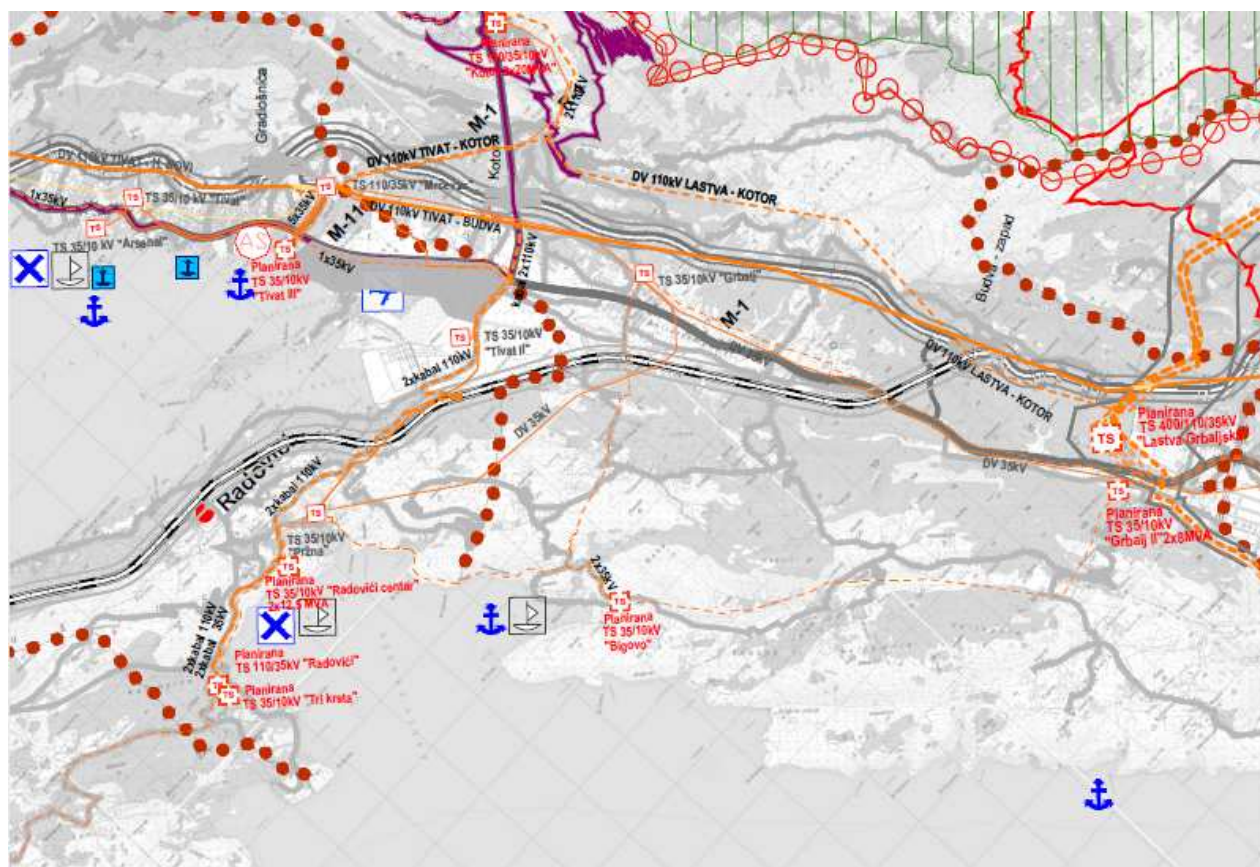
Lokacija: KO Gorovići, KO Prijeradi, KO Šišići, KO Pelinovo,
KO Nalježići, KO Sutvara i KO Dub

Adresa: Opština Kotor

2. Opis lokacije

(a)

Projekat *Izgradnja DV 110 kV Lastva-Kotor (dionica Lastva-Trojica)* obuhvata izgradnju 110 KV dalekovoda u dužini od oko 10km. Projekat se izvodi na teritoriji Opštine Kotor, KO Gorovići, KO Prijeradi, KO Šišići, KO Pelinovo, KO Nalježići, KO Sutvara i KO Dub. Lokacija izvođenja projekta prikazana je na slici 1.

Slika 1. Prikaz šire lokacije projekta

Shodno Planu posebne namjene za obalno područje Crne Gore („Službeni list Crne Gore“ broj 56/18) izdati su Urbanističko-tehnički uslovi za izradu tehničke dokumentacije broj 1062-4191/12 od 17.12.2019. godine, koje dostavljamo u prilogu.

Opština Kotor (33500ha) oivičena je područjem ogranaka lovčenskog i orjenskog masiva i obalom otvorenog mora od rta Oštro do uvale Jaz, a obuhvata planinski prostor Krivošija sa Dragaljskim poljem, prostor oko Kotorsko - Risansko - Morinjskog zaliva, greben Vrmca i ogranke Lovčena, Donji i Gornji Grbalj sa plodnim površinama, i područje obale otvorenog mora. Planinski vijenci pružaju se paralelno sa obalom i dijele prostor Opštine na nekoliko cjelina.

Posebnu vrijednost na teritoriji Opštine Kotor čine prirodne karakteristike na području Kotorsko-Risanskog zaliva koje se kao prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora nalazi

na Listi svjetske baštine UNESCO. Prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora čini harmoničnu simbiozu prirodnih fenomena i graditeljskog nasljeđa.

Područje svjetske baštine Kotora obuhvata Kotorsko - Risanski zaliv, sa obroncima planina koje ga formiraju i morskim basenom, uključujući sljedeće gradove i naselja: Stari grad Kotor, Dobrotu, Donji Orahovac, dio Gornjeg Orahovca, Dražin Vrt, Perast, Risan, Vitoglav, Strp, Lipce, Donji Morinj, Gornji Morinj, Kostanjicu, Donji Stoliv, Gornji Stoliv, Prčanj, Muo, Škaljare i Špiljare.

Geološke karakteristike lokacije izvođenja projekta

Prema Urbanističko-tehičkim uslovima prije izrade tehničke dokumentacije shodno članu 7. Zakona o geoliškim istraživanjima („Službeni list CG“ br. 28/93, 27/94,26/07,28/11) biće izrađen Projekat geoloških istraživanja tla za predmetnu lokaciju i Elaborat o rezultatima izvršenih geoloških istraživanja.

Seizmičke karakteristike terena

Na osnovu podataka sa karte seizmičke rejonizacije Crne Gore područje obuhvaćeno projektom se nalazi u zoni IX stepena seizmičnosti po MCS skali. Izgradnja predmetnih dionica dalekovoda mora biti u svemu u skladu sa važećim propisima i principima za antiseizmičko projektovanje i građenje, u cilju svođenja seizmičkog rizika na prihvatljiv nivo. To podrazumijeva da je projektant obavezan da pri aseizmičkom projektovanju koristi sve parametre koji se uobičajeno koriste (osnovni stepen, koeficijent seizmičnosti i dr.).

Slika 2. Karta seizmičke rejonizacije Crne Gore

Klimatske karakteristike terena

Crna Gora, u rasponu od 41052' do 43032' sjeverne geografske širine i od 18026' do 19022' istočne geografske dužine, nalazi se u središnjem dijelu umjerenog pojasa tople sjeverne hemisfere, pa ima umjereno toplu i prijatnu klimu.

Južni region i primorsko područje Crne Gore imaju mediteransku klimu, sa dugim, toplim i suvim ljetima i relativno blagim, kišnim zimama. Klimatski uslovi lokacije na kojoj se izvodi

projekat su posljedica, prije svega geografske širine, nadmorske visine, otvorenosti prostora prema moru.

HMZCG nema stanicu u Kotoru, tako da su podaci o elementima klime uzeti na osnovu mjerenja aerodromske meteo službe u Tivtu.

Maksimalna temperatura vazduha ima srednje mjesečne maksimalne vrijednosti u najtoplijim mjesecima (jul i avgust) oko 30°C, dok u najhladnijim (januar i februar) iznosi od 12 do 13°C. Minimalna temperatura vazduha u zimskim mjesecima ima prosječnu vrijednost oko 2°C dok u ljetnjim ta vrijednost iznosi oko 17°C.

Ljetnjih dana u prosjeku bude 113 godišnje, tropskih 37,3 a mraznih oko 28.

Kotor u prosjeku primi 2152mm padavina. Najviše padavina se izlije u jesenjim (248mm) i zimskim (243mm) mjesecima dok su ljetnji mjeseci najsuvlji (68mm).

Najčešći vjetrovi u Kotoru su jugoistočni i južni. Veliki broj dana u godini (213) je bez vjetra što morsku površinu čini mirnom.

Biogeografske odlike (Flora i fauna)

Nakon obilaska trase dalekovoda i šire okoline od strane stručnih lica, kao i analize stručne literature, biće prezentovani podaci u Elaboratu procjene uticaja.

Zaštićeni objekti

Katastarske opštine kroz koje prolazi predmetni dalekovod čine integralni dio zaštićene okoline Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotor, odnosno tampon zonu. Predmetna dionica dalekovoda u okviru KO Nalježići planirana je na udaljenosti od oko 70m vazdušne linije od nepokretnog kulturnog dobra Crkve Sv. Ilije. Iz tih razloga Uprava za zaštitu kulturnih dobara-Područna jedinica Kotor, u sklopu Urbanističko-tehničkih uslova, donijela je Rješenje o konzervatorskim uslovima br. UPI/I-05-615/2019 od 15.11.2019.

Takođe, u Urbanističko-tehničkim uslovima je navedeno:„, Ukoliko se prilikom izvođenja radova, bilo gdje na teritoriji plana, naiđe na arheološke ostatke, sve radove treba obustaviti i o tome obavjestiti nadležni organ za zaštitu spomenika kulture, kako bi se preduzele sve neophodne mjere za njihovu zaštitu.“

Naseljenost, koncentracija i demografske karakteristike

Projekat se realizuje u zoni koja je praktično nenaseljena. Na značajnom udaljenju od lokacije projekta sa jugoistočne strane nalaze se naselja sa srednjom gustom izgradnje i naseljenost.

Opština Kotor ima 22601 stanovnika po Popisu iz 2011, što predstavlja 3,65% od ukupnog broja stanovnika Crne Gore. Broj gradskog stanovništva na području opštine bio je 12.583 (55,67%), a seoskog 10.018 (44,33%). Prosječna starost stanovnika opštine iznosi 39.5 godina. U tabeli 1. prikazan br. stanovnika po naseljima po popisu iz 2011.

Naselje	Kotor	Dobrota	Škaljari	Muo Prčanj Stoliv	Risan	Perast	Radanovići	Kavač	Lastva	Orahovac	Donjogrbalj. sela	Gornjogrbalj. sela	Morinja sa selima	Krivošije	Mirac	Ukupno
broj stanovnika	981	8291	3841	2104	2048	274	754	678	537	431	1245	1017	379	138	81	22799

Tabela 1. Broj stanovnika Opštine Kotor po naseljima

Privredni i stambeni objekti

Na dijelu lokacije i u blizini lokacije izvođenja projekta nalaze se Trafostanica 400/110/35 kV Lastva Grbaljska i dionica dvosistemskog dalekovoda 400 kV Lastva-Pljevlja koji su dio velikog projekta koji je u zahvatu Detaljnog prostornog plana za koridor dalekovoda 400 kV sa optičkim kablom od crnogorskog primorja do Pljevalja i podmorski kabl 500 kV sa optičkim kablom Italija-Crna Gora.

(b)

Na lokaciji nema značajnih prirodnih resursa te se ne može govoriti o obimu, kvalitetu i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa. Morska obala je značajno udaljena.

(c)

Ovim projektom se ne umanjuje apsorpcioni kapacitet životne sredine u odnosu na postojeće stanje.

3. Karakteristike projekta

(a)

3.1. Opis projekta

Cilj realizacije projekta je razvoj elektroenergetske infrastrukture kao podrška napretku grada Kotora i povezivanje u elektroenergetsku mrežu okolnog regiona.

Početna tačka dalekovoda 110 kV je trafostanica 400/110 kV Lastva, na području Opštine Kotor, a krajnja tačka je, takođe na području Kotora, u mjestu Trojica, gdje se povezuje na dvosistemsku dionicu postojećeg dalekovoda 110 kV Tivat - Kotor. Širina koridora predmetnog dalekovoda je 30m lijevo i desno od ose trase, odnosno 60m. Koridor dalekovoda je prikazan u planskom dokumentu odnosno Planu posebne namjene za obalno područje Crne Gore („Službeni list Crne Gore“ broj 56/18).

Za projekat su dobijeni Urbanističko-tehnički uslovi koji su prilog ovom dokumentu. Idejno rešenje biće detaljno razrađeno tokom izrade glavnog projekta izgradnje dalekovoda 110 kV Lastva-Kotor.

Za izradu glavnog projekta koristiće se, između ostalih, sledeći važeći propisi, standardi i podloge:

- 1) Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekta (Sl. list RCG br. 64/17,44/18 i 63/18);
- 2) Zakon o energetici (Sl. list RCG br. 5/16, 51/17)
- 4) Zakon o eksproprijaciji (Sl. list RCG br. 55/00,12/02, 75/18);
- 5) Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list RCG br. 75/18);
- 6) Zakon o zaštiti i zdravlju na radu (Sl. list RCG br. 34/14, 44/18);
- 7) Pravilnik o zaštiti na radu pri korišćenju električne energije (Sl. list SFRJ br. 9/87);
- 8) Pravilnik o tehničkim mjerama za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja (Sl. list SFRJ br. 19/68);
- 9) Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova

- nazivnog napona od 1 kV do 400 kV (Sl. list SFRJ br. 65/88 i Sl. list SRJ br. 18/92);
- 10) Pravilnik o tehničkim normativima za uzemljenje elektroenergetskih postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V (Sl. list SRJ br. 61/95);
  - 11) Pravilnik o tehničkim normativima za elektroenergetska postrojenja nazivnog napona iznad 1000 V (Sl. list SFRJ br. 4/74 i br. 13/78);
  - 12) Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja i uređaja od požara (Sl. list SFRJ br. 74/90);
  - 13) Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja od prenapona (Sl. list SFRJ br. 7/71 i br. 44/76);
  - 14) Pravilnik za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja i vodova (Sl. list SRJ br. 41/93);
  - 15) Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu objekata od atmosferskog pražnjenja (Sl. list SRJ br. 11/96);
  - 16) Pravilnik o tehničkim mjerama za zaštitu od statičkog elektriciteta (Sl. list SFRJ br. 62/73);
  - 17) Tehnički propisi o gromobranima (Sl. list SFRJ br. 13/68 i br. 21/90);
  - 18) Smjernice za koordinaciju izolacije u visokonaponskim postrojenjima (Sl. list SFRJ br. 10/68);
  - 19) Važeći IEC, MEST i JUS standardi za opremu i materijal.

Tehnički uslovi za izvođenje radova biće sastavni dio projekta. Projekat će obuhvatiti elektromontažne i građevinske radove, kao i sve dr. aspekte predviđene ovom vrstom dokumentacije.

Saobraćajno-tehnički uslovi

Posebnu pažnju treba posvetiti ukrštanju i paralelnom vođenju trase dalekovoda sa postojećim i planiranim saobraćajnicama.

Neophodno je voditi računa o sigurnosnoj visini i sigurnosnoj udaljenosti.

Zaštita na radu

Pri izvođenju radova posebnu pažnju pokloniti zaštiti na radu zaposlenih na gradilištu u svemu prema građevinskim normativima i Zakonu o bezbjednosti i zdravlju na radu.

Završni radovi

Po završetku radova na montaži elemenata dalekovoda potrebno je ukloniti svu opremu i pomoćne objekte koji su bili privremeno postavljeni u toku izvođenja radova (privremene zaštite i obezbjeđenja, privremene zatege, privremena uzemljenja...). Potrebno je da izvođač izvrši detaljan pregled gradilišta i uvjeri se da je uklonjena sva privremeno postavljena oprema i svi privremeno postavljeni objekti.

Nakon završetka radova izvođač je dužan da ukloni sa gradilišta sav nepotreban materijal i vrati u prvobitno stanje sve objekte i teren ukoliko promjena nije nastala u skladu sa tehničkom dokumentacijom po kojoj su radovi izvedeni.

O završetku radova i planiranom stavljanju dalekovoda pod napon potrebno je obavijestiti sve zainteresovane strane.

Pregledi i ispitivanja

Pregledi i ispitivanja opreme i materijala u fabrici vrše se u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije i isti su obaveza isporučioaca.

Posebni zahtjevi u pogledu ispitivanja koja se vrše na gradilištu daju se u tenderskoj dokumentaciji. Izvođač će tražena ispitivanja izvoditi u prisustvu nadzora i za to treba da obezbijedi radnu snagu, transport, opremu, instrumente i druge neophodne uslove.

Nakon obavještenja izvođača da je završio radove, nadzor će pregledati objekat u cjelini da bi se utvrdilo da li su radovi izvedeni prema tehničkoj dokumentaciji i ostalim uslovima.

Probni pogon

Nakon završetka kompletnog postupka prijema radova, uključujući i ispitivanja, objekat se pušta u probni rad. Probni rad se obavlja pod kontrolom i na odgovornost izvođača. U isto vrijeme, biće i period upoznavanja osoblja investitora/vlasnika sa novim objektom.

Probni rad treba da potvrdi podobnost objekta za trajan pogon pod uobičajenim uslovima rada i pod opterećenjima zahtijevanim od investitora, a koja će biti definisana u tenderskoj dokumentaciji.

(b)

Projekat po pitanju interakcije sa drugim projektima ne unosi dodatni rizik u odnosu na postojeće stanje.

(c)

Imajući u vidu namjenu objekata u istom nema tehnoloških procesa već se samo vrši prenos električne energije. Projekat zahtijeva korišćenje prirodnih materijala u minimalnoj mjeri i to šljunka, vode i pijeska za betoniranje temelja stubova.

(d)

U toku izvođenja projekta generisati će se otpad od pakovanja, otpad od aktivnosti izgradnje i komunalni otpad.

Otpad koji će nastati u toku izgradnje predmetnih stubova dalekovoda će obuhvatati iskopanu zemlju, izvađene stijene i otpad od drvene mase na mjestima gdje je potrebno raščistiti stubno mjesto ili trasu predmetnih dionica dalekovoda. Navedene vrste otpada predstavljaju neopasan otpad. U toku izvođenja projekta generiše se čvrsti i sanitarni otpad od strane radnika tokom njihovog ostanka na lokalitetima izgradnje. Čvrsti otpad je komunalni otpad i u skladu sa svojim sastavom sličan je sa otpadom domaćinstava.

Sa svim vrstama otpada biće postupano u skladu sa zakonskim propisima i prema Planu upravljanja otpadom koji je izvođač projekta obavezan da uradi u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Sl. List CG", br. 64/11, 39/16)

Tehničko održavanje građevinskih mašina i drugih vozila neće biti organizovano u okviru građevinske zone. Iz ovih razloga, stvaranje otpada, karakteristično za ovu vrstu djelatnosti (upotrebljavane automobilske gume, akumulatori, ulja, itd) se ne očekuje. Takođe ni skladištenje goriva neće biti u okviru građevinske zone.

U toku funkcionisanja objekta mogu nastati određene količine otpada usljed kvarova, odnosno zamjene djelova na stubovima (otpad od opreme dalekovoda), kao i ambalaža od boja, lakova i razređivača koji se koriste za farbanje stubova.

Obaveza odgovornog lica, ukoliko bude predviđeno farbanje stubova, biće da sa otpadnom ambalažom postupa prema Zakonu o upravljanju otpadom ("Sl. list CG", br. 64/11, 39/16).

Ambalaža od boja i lakova predstavlja opasan otpad i ona će se prikupljati i skladištiti shodno Zakonu o upravljanju otpadom ("Sl. list CG", br. 64/11, 39/16).

Objekat je namjenjen dugoročnom korišćenju. Procjene očekivane životne dobi električnih komponenata nadzemnih vodova u dostupnoj literaturi kreću se između 40 i 60 godina.

(e)

Tokom izgradnje, vršiće se aktivnosti vezane za pripremu lokacije i montažu stubova i opreme, a sve te aktivnosti imaju potencijal da proizvode prašinu i slobađaju u vazduh izduvne gasove. Emisija prašine i izduvnih gasova će se u najvećoj mjeri događati prilikom radova koji uključuju građevinsku aktivnost (kretanje građevinskih vozila, iskopavanje zemlje, izgradnja stupova i pristupnih puteva itd). Efekti emisija će biti lokalizovani i ne izazivaju dugoročne promjene po kvalitet vazduha u lokalnoj sredini.

S obzirom na navedeni opis i karakteristike projekta evidentno je da nema oslobađanja neprijatnih mirisa tokom izvođenja i eksploatacije projekta.

(f)

Na dalekovodima visokog napona postoji rizik od akcidenata, do kojih može doći na razne načine. Najteže akcidentne situacije su kidanje užadi i rušenje stubova do čega najčešće dolazi usljed aktiviranja klizišta na lokacijama stubova, padanja drveća ili šumskih požara. Primjena tehničkih standarda i pravilnika o izgradnji, održavanju i eksploataciji opreme uz savremena tehnička rješenja i konstrukciju same opreme, rizik akcidenta sa mogućim štetnim posljedicama na zdravlje ljudi i stanje životne sredine svodi na najmanju moguću mjeru.

4. Vrste i karakteristike mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu

(a)

Uticaji dalekovoda na životnu sredinu na prostoru trase dalekovoda i njenom okruženju mogu se javiti:

- u fazi izgradnje,
- u fazi eksploatacije i
- u slučaju akcidenta.

Prvu grupu predstavljaju uticaji koji se javljaju kao posledica izgradnje objekta i po prirodi su većinom privremenog karaktera. Ovi uticaji nastaju kao posledica prisustva ljudi, građevinskih mašina, primjene različitih tehnologija i organizacije izvođenja radova. Negativne posljedice na određene segmente životne sredine se javljaju zbog trajnog uklanjanja flore sa trase dalekovoda, zatim gubitak zemljišta kao rezultat: izgradnje pristupnih makadamskih puteva, iskopa određene količine materijala za temeljenje stubova i iskopa temelja, tokom transporta i ugrađivanja građevinskog materijala.

Dalekovod, spada u vrstu objekta koji tokom svakodnevnog rada ne može značajnije ugroziti stanje životne sredine, izuzimajući akcidentne situacije.

Analiza će obuhvatiti moguće uticaje projekta u toku izgradnje i eksploatacije objekta na određene segmente životne sredine.

Svi uticaji biće izanalizirani tokom izrade Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu. Analiziraju se uticaji na kvalitet vazduha, kvalitet voda, kvalitet zemljišta, uticaj buke, vibracija, toplote, elektromagnetnih zračenja, uticaj na ekosisteme i geologiju, namjena i korišćenje površina, vizuelni uticaj i uticaj na kulturnu baštinu.

Elaboratom procjene uticaja predviđjeće se *MJERE ZA SPRJEČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA*. Takođe će se utvrditi *PROGRAM PRAĆENA STANJA ŽIVOTNE SREDINE*.

(b)

S obzirom na lokaciju na kojoj se projekat izvodi i karakteristike projekta prekogranični uticaj ne postoji.

(c)

U toku izvođenja projekta, normalnog rada i primjene propisanih procedura u procesu održavanja obim i složenost uticaja su minimalni.

5. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu

Osim uticaja projekta navedenih u poglavlju 4. koji se odnose na fazu izgradnje, funkcionisanja i mogućnost pojave akcidentnih situacija, prije izrade glavnog projekta potrebno je razmotriti vizuelni uticaj dalekovoda, s obzirom da katastarske opštine kroz koje prolazi predmetni dalekovod čine integralni dio zaštićene okoline Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotor, odnosno tampon zonu.

Kako je predmetna dionica dalekovoda u okviru KO Nalježići planirana na udaljenosti od oko 70 m vazdušne linije od nepokretnog kulturnog dobra Crkve Sv. Ilije to treba razmotriti mogući uticaj dalekovoda na isto. Uprava za zaštitu kulturnih dobara-Područna jedinica Kotor, u sklopu Urbanističko-tehničkih uslova, donijela je Rješenje o konzervatorskim uslovima br. UPI/I-05-615/2019 od 15.11.2019 koje je sastavni dio Urbanističko-tehničkih uslova.

6. Mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja

Svi mogući uticaji projekta na životnu sredinu biće izanalizirani tokom izrade Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu. Analiziraju se uticaji na kvalitet vazduha, kvalitet voda, kvalitet zemljišta, uticaj buke, vibracija, toplote, elektromagnetnih zračenja, uticaj na ekosisteme i geologiju, namjena i korišćenje površina, vizuelni uticaj i uticaj na kulturnu baštinu. Nakon izvršene analize potrebno je donijeti mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja.

7. Izvori podataka obuhvataju referenti popis u kojem se navode izvori podataka korišćeni za izradu dokumentacije za odlučivanje o potrebi izrade elaborata

Izvori podataka korišćeni za izradu predmetne dokumentacije su:

- Plan posebne namjene za obalno područje Crne Gore („Službeni list Crne Gore“ broj 56/18)
- Urbanističko-tehnički uslovi za izradu tehničke dokumentacije broj 1062-4191/12 od 17.12.2019. godine.

Rezime informacija:

Projekat izgradnja DV 110 kV Lastva-Kotor (dionica Lastva-Trojica) realizuju se na području Opštine Kotor u KO Gorovići, KO Prijeradi, KO Šišići, KO Pelinovo, KO Sutvara i KO Dub.

Cilj realizacije projekta je razvoj elektroenergetske infrastrukture kao podrška napretku grada Kotora i povezivanje u elektroenergetsku mrežu okolnog regiona.

Opština Kotor (33500ha) oivičena je područjem ogranaka lovćenskog i orjenskog masiva i obalom otvorenog mora od rta Oštro do uvale Jaz, a obuhvata planinski prostor Krivošija sa Dragaljskim poljem, prostor oko Kotorsko - Risansko - Morinjskog zaliva, greben Vrmca i ogranke Lovćena, Donji i Gornji Grbalj sa plodnim površinama, i područje obale otvorenog mora. Planinski vijenci pružaju se paralelno sa obalom i dijele prostor Opštine na nekoliko cjelina. Posebnu vrijednost na teritoriji Opštine Kotor čine prirodne karakteristike na području Kotorsko-Risanskog zaliva koje se kao prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora nalazi na Listi svjetske baštine UNESCO. Prirodno i kulturno-istorijsko područje Kotora čini harmoničnu simbiozu prirodnih fenomena i graditeljskog nasljeđa. Katastarske opštine: KO Gorovići, KO Prijeradi, KO Šišići, KO Pelinovo, KO Sutvara i KO Dub čine dio integralne zaštićene okoline Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora, pripadaju području tkz. tampon zone, tako da je potrebno posebnu pažnju posvetiti vizuelnom uticaju i uklapanju dalekovoda u prirodni kontekst.

Početna tačka dalekovoda je trafostanica 400/110 kV Lastva Grbaljska, na području Opštine Kotor, a krajnja tačka je, takođe na području Kotora, u mjestu Trojica, gdje se dalekovod povezuje na dvosistemska dionicu postojećeg dalekovoda 110 kV Tivat - Kotor. Širina koridora predmetnog dalekovoda je 30m lijevo i desno od ose trase, odnosno 60m. Koridor dalekovoda je prikazan u planskom dokumentu odnosno Planu posebne namjene za obalno područje Crne Gore („Službeni list Crne Gore“ broj 56/18).

Shodno navedenom Planu, za projekat su izdati Urbanističko-tehnički uslovi broj 1062-4191/12 od 17.12.2019. godine.

Prema Urbanističko-tehničkim uslovima biće izrađena cjelokupna projektna dokumentacija a glavnim projektom dalekovoda 110 kV Lastva-Kotor biće definisane: pozicije stubova, tip stubova, provodnika, zaštitnih užadi, ovjesne opreme, uzemljenje, kao i izrada i tip temelja stubova i dr. Obilaskom terena utvrdiće se potreba za eventualnom izgradnjom pristupnih puteva, kao i sve što je neophodno da bi se izgradio objekat ovoga tipa.

Predmetna dionica dalekovoda 110 kV Lastva-Kotor, u okviru KO Nalježići, planirana je u neposrednoj blizini nepokretnog kulturnog dobra Crkve Sv. Ilije, Nalježići, na udaljenosti vazdušne linije cca 70.

Kako je dalekovod 110 kV, tokom funkcionisanja, izvor niskofrekventnog elektromagnetnog zračenja, to je potrebno u fazi projektovanja uraditi proračun električnog i magnetnog polja oko dalekovoda, kako bi bili sigurni da će, nakon puštanja u rad, mjerenja električnog i magnetnog polja biti u skladu sa vrijednostima propisanim zakonskom regulativom iz ove oblasti.

Zbog navedenog u dokumentaciji za odlučivanje o potrebi procjene uticaja, smatramo da postoji indikacija o potrebi izrade Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju dalekovoda 110 kV Lastva-Kotor (dionica Lastva-Trojica).

